

Kiemelt információkat tartalmazó dokumentum

Cél

Ez a dokumentum tájékoztatja Önt az erre a befektetési termékre vonatkozó kiemelt információkról. Ez a dokumentum nem marketinganyag. Az információközlést jogszabály írja elő azzal a céllal, hogy az Ön segítségére legyen e termék jellegének, kockázatainak, költségeinek, és az azzal elérhető lehetséges nyereségnek és veszteségnek a megértésében, valamint a termék más termékekkel való összehasonlításában.

Termék

A termék(csoport) neve **gabona alapú határidős kontraktus**, a termékeket a Budapesti Értéktőzsde Zrt. (a továbbiakban: BÉT, www.bet.hu) állítja elő. Hívja a +36 1 429 6700-os számot további információkért.

Illetékes hatóság: Magyar Nemzeti Bank

Kelt. / utolsó felülvizsgálat napja: 2019.01.02.

Figyelem! Ön olyan terméket készül megvenni, amely összetett, és megértése nehéz lehet.

Milyen termékről van szó?

Típus Gabona alapú határidős kontraktus

Cél A határidős ügyletek jövőbeli időpontra szólnak, az ügyletkötés pillanatában az alaptermék nem cserél gazdát. A határidős ügyletek az alaptermék (jelen esetben egy gabona termék) jövőbeli árfolyamalakulására vonatkozó várakozást testesítenek meg: a befektető az alaptermék árfolyamának emelkedéséből (hosszú vagy long pozíció) és a csökkenéséből (rövid vagy short pozíció) is profitálhat. A teljesítés egy jövőbeli időpontban (a lejárat napon), egy előre meghatározott árfolyamon (kötési árfolyam) történik. A teljesítés történhet fizikai szállítással, ekkor az alaptermék ténylegesen gazdát cserél a lejáratkor, de történhet készpénzes elszámolással is, amikor csak az árfolyamkülönbséget számolják el egymás között a felek.

A határidős ügyleteknek alapvetően két fő típusát különböztetjük meg; a tőzsdén kereskedett határidős kontraktusokat (futures) és a tőzsdén kívül kereskedetteket (forward). Előbbiek szabványosított termékek, a futamidő, az alaptermék és a kontraktus mérete is előre meghatározott és szabványokhoz van kötve, míg utóbbiak egyedileg paraméterezhetők a felek által. Tőzsdai határidős tranzakció esetén a kötésben résztvevő felek közé belép a KELER KSZF Zrt., mint központi szerződő fél, aki garantálja az ügyletek teljesítését, így a befektető nincs kitéve a másik fél esetleges nemfizetésének. (Ellentétben a forward ügyletekkel, ahol ilyen garanciavállalás nincs.) A BÉT-en az összes gabona alapú határidős termék fizikai elszámolású és az elszámolást a KELER KSZF végzi.

A gabona alapú határidős kontraktusok is tőkeáttételes termékek, ami azt jelenti, hogy a segítségével képesek lehetünk a számlánkon elhelyezett összegnél nagyobb pozíciót felvenni, másként fogalmazva, adott határidős termékben kisebb összeggel is felvehető ugyanakkora méretű pozíció.

A KELER KSZF adott termékben a nettó pozíciónk után (ami a vételi és az eladási pozíciók kontraktusban mért különbsége) minden esetben alapletét (fedezet) elhelyezését kéri. Az alapletét a pozíción keletkező veszteség fedezésére szolgál. Amennyiben a fedezet a kedvezőtlen árfolyamalakulás következményeként egy bizonyos mérték alá esik, úgy pótfedezet elhelyezését is kérheti a KELER KSZF. Az alapletét pozíciómérethez viszonyított nagysága adja meg, hogy mekkora tőkeáttétel keletkezik. A tőkeáttétel nagysága azt mutatja, hogy az alaptermék árfolyamának egységnyi mértékű elmozdulása esetén annak hányszorosával változik a befektetett összeg értéke; például kétszeres tőkeáttétel esetén, amennyiben az alaptermék árfolyama 1%-al változik, akkor a befektetés értéke 2%-al fog változni. A tőkeáttétel segítségével az alapterméken elért nyereség vagy veszteség mértéke felnagyítható: minél nagyobb a tőkeáttétel, annál kockázatosabb az adott termék.

A tőzsdai határidős ügyletek esetén, így a gabona futures-ök esetén is a nyereség és veszteség elszámolása napi szinten történik, minden esetben forintban. A nyereség/veszteség mértéke a kötési ár és az azonnali piaci árfolyam viszonyától függ. Hosszú (long) pozíció esetén amennyiben a kötési árfolyamnál magasabb az alaptermék árfolyama, akkor nyereség, ha alacsonyabb, akkor veszteség keletkezik. Rövid (short) pozíciónál ez fordítva van, ekkor a befektető az árfolyam esésében érdekelt.

Megcélzott befektetői kör Az intézményi befektetők és a vállalatok mellett olyan lakossági ügyfelek számára lehet megfelelő választás, akik tisztában vannak a termék működésével, kockázataival, az alaptermék árfolyamára ható tényezőkkel, van elképzelésük az alaptermék jövőbeli árfolyamának várható alakulásáról és a magasabb potenciális hozamért cserébe magas kockázatot is hajlandóak tolerálni. Gabona alapú határidős ügyletek spekulációs és fedezeti céllal is köthetőek.

Milyen kockázatai vannak a terméknek, és mit kapok cserébe?

Kockázati mutató

Alacsonyabb kockázat

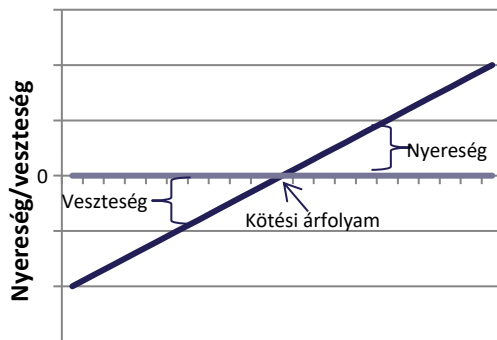
Magasabb kockázat

A gabona alapú határidős kontraktusoknak a BÉT által nincsen ajánlott tartási ideje, ez a befektető egyéni kockázatvállalási hajlandóságától és befektetési stratégiájától függ. A termék releváns likviditási kockázattal rendelkezik. Az összesített kockázati mutató iránymutatást ad e termék más termékekhez viszonyított kockázati szintjéről. Azt mutatja meg, hogy a termék milyen valószínűséggel fog pénzügyi veszteséget okozni a piacok mozgása miatt vagy azért, mert az ügyletben résztvevő másik fél nem tudja Önt kifizetni. Ezt a terméket a 7 osztály közül a 7. osztályba soroltuk, amely a legmagasabb kockázati osztály. A skálán a legalacsonyabb érték sem jelent kockázatmentes befektetést. A termék kockázati mutatója figyelembe veszi a lehetséges veszteség mértékét, mely akár a befektetett összegnél nagyobb is lehet. Ez a termék nem foglal magában védelmet a jövőbeli piaci teljesítménnyel szemben, ezért befektetését részben vagy egészében elveszítheti.

Teljesítmény forgatókönyvek

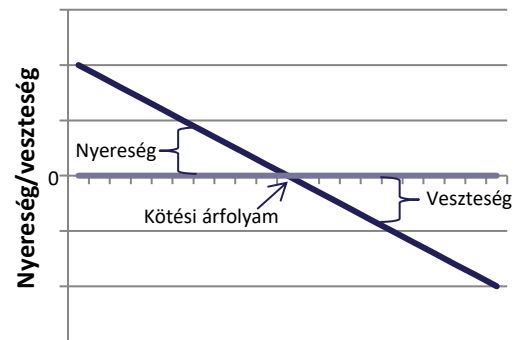
A kötési árfolyam, az alaptermék lejáratkori árfolyama és a nyereség/veszteség közötti összefüggést az alábbi ábrák szemléltetik. A vízszintes tengely mutatja az alapterméknek a lejárat napján lehetséges különböző árait, a függőleges tengely pedig a nyereséget vagy veszteséget. Amennyiben a kötési árfolyam megegyezik a lejárat napján az alaptermék árfolyamával, akkor a nyereség 0.

Long pozíció határidős gabona

Alaptermék árfolyama

Short pozíció határidős gabona

Alaptermék árfolyama

Példa 1: A határidős gabona kötési árfolyama 30.000 Ft, egy kontraktus 100 t gabonára szól és a lejáratkori árfolyam 31.000 Ft. Ekkor long pozíció esetén tonnánként 1.000 Ft nyereség (31.000Ft - 30.000Ft) keletkezik, ami egy kontraktusra vetítve 100.000 Ft nyereséget (1.000Ft * 100t) jelent, short pozíció esetén pedig 1.000 Ft veszteség (30.000Ft - 31.000Ft) keletkezik, ami egy kontraktusra vetítve 100.000 Ft veszteséget (-1.000 Ft * 100t) jelent.

Példa 2: A határidős gabona kötési árfolyama 30.000 Ft, egy kontraktus 100 t gabonára szól és a lejáratkori árfolyam 29.000 Ft. Ekkor long pozíció esetén tonnánként 1.000 Ft veszteség (29.000Ft - 30.000Ft) keletkezik, ami egy kontraktusra vetítve 100.000 Ft nyereséget (-1.000Ft * 100t) jelent, short pozíció esetén pedig 1.000 Ft nyereség (30.000Ft-29.000Ft) keletkezik, ami egy kontraktusra vetítve 100.000 Ft nyereséget (1.000 Ft * 100t) jelent.

Ez az ábra szemlélteti, hogy befektetése hogyan teljesíthet. Összehasonlíthatja más származtatott termékek kifizetési ábráival. A bemutatott ábrák egy sor lehetséges kimenetelt adnak meg, és nem jelölik meg pontosan, hogy mekkora összeget kaphat vissza. Az Ön által kapott összeg az alaptermék alakulásától függően változik. Az ábrák megmutatják, hogy az alapul szolgáló eszköz egyes értékeinél mennyi lenne a termék nyeresége vagy vesztesége. A bemutatott számadatok magukban foglalják magának a terméknek az összes költségét, de előfordulhat, hogy nem tartalmazzák az összes olyan költséget, amelyet Ön a tanácsadójának vagy forgalmazójának fizet. A számadatok nem veszik figyelembe az Ön személyes adóügyi helyzetét, amely szintén befolyásolhatja az Ön által visszakapott összeg nagyságát. Ön maximális veszteségként elveszítheti a teljes

befektetését. A potenciális nyereség és potenciális veszteség mértéke meg is haladhatja a befektetett összeget. A potenciális veszteség short pozíció esetén elméletileg végtelen is lehet. termék megvásárlása azt feltételezi, hogy Ön a mögöttes ár növekedésére számít long pozíció felvétele esetén, short pozíció felvétele esetén pedig annak csökkenésére számít.

Mi történik, ha a BÉT nem tud fizetni?

A BÉT-en kereskedhető gabona alapú határidős termékek esetén Ön nem a BÉT-el, hanem harmadik személlyel köt ügyletet, ezért a BÉT fizetőképessége nincsen összefüggésben a határidős termék kifizetésével, a BÉT esetleges nem teljesítése miatt Önnek nem keletkezhet vesztesége. Az elszámolást egy központi szerződő fél, a KELER KSZF Zrt. biztosítja a felek között, illetve garantálja az ügyletek teljesítését is. A KELER KSZF Zrt. garanciarendszerének részletes szabályait a „KELER KSZF Általános Üzletszabályzata” tartalmazza, amely www.kelerkszf.hu weboldalon megtalálható.

Milyen költségek merülnek fel?

A termékkel kapcsolatos díjakat a BÉT az Ön forgalmazója számára terheli, Ön díjakat a BÉT részére közvetlenül nem fizet. A BÉT a forgalmazó terhére tranzakciós díjakat számol fel, amelyek mértékéről a BÉT mindenkor hatályos „Rendelkezés a Tőzsde által alkalmazott díjakról” c. dokumentumból tájékozódhat, amely megtalálható a www.bet.hu honlapon. A BÉT a tranzakciós díjakon felül egyéb díjakat nem számol fel, így időszakonként visszatérő, vagy kilépési költségei a terméknek nincsenek.

A gabona alapú határidős termékek esetén a BÉT egységes mértékű, 1.100 Ft/kontraktus mértékű tranzakciós díjakat számol fel.

Befektetési forgatókönyv	Ha Ön a lejáratkor váltja vissza
Teljes költség	n/a
A lejáratkori hozamra gyakorolt hatás (RIY)	n/a

Ez a táblázat bemutatja a lejáratkori hozamra gyakorolt hatást

Egyszeri költségek	Belépési költségek	n/a	A befektetés kezdetekor Ön által fizetett költségek hatása.
	Kilépési költségek	n/a	A befektetésének lejáratkor történő kilépés költségeinek hatása.
Folyó költségek	Portfólióügyleti költségek	n/a	A termék számára alapul szolgáló befektetésének általunk történő vétele és eladása költségeinek hatása.
	Egyéb folyó költségek	n/a	A befektetés kezeléséért általunk évente felszámított költségek.
Járuhákos költségek	Teljesítménydíjak	n/a	A teljesítménydíj hatása. Ezt akkor vonjuk le a befektetéséből, ha a termék felülteljesíti a referenciaértéket.
	Nyereségrészesedés	n/a	A nyereségrészesedés hatása. Ezt akkor vonjuk le, ha a befektetés egy adott százaléknál jobban teljesített.

A BÉT által terhelt tranzakciós díj mellett a KELER KSZF is számít fel díjat a klíringbiztosítása után. A KELER KSZF által terhelt díjakról további információt a KELER KSZF „Díjszabályzatában” a www.kelerkszf.hu weboldalon talál. A terhelt tranzakciós díj mellett a KELER KSZF is számít fel díjat a klíringbiztosítása után. A KELER KSZF által terhelt díjakról további információt a KELER KSZF „Díjszabályzatában” a www.kelerkszf.hu weboldalon talál.

A terméket Önnek értékesítő vagy arról Önnek tanácsot adó személy a tranzakciós költségeket Önre terhelheti, illetve egyéb költségeket is felszámíthat. Ebben az esetben az adott személy tájékoztatja Önt ezekről a költségekről, és bemutatja, hogy az összes költség idővel milyen hatással lesz az Ön befektetésére. A befektetési szolgáltató által terhelt díjak magukban foglalják a BÉT és a KELER KSZF díjait is.

Meddig tartsam meg a terméket, és hogyan juthatok hozzá korábban a pénzemhez?

A gabona alapú határidős kontraktusoknak a BÉT által nincsen ajánlott tartási ideje, ez a befektető egyéni kockázatvállalási hajlandóságától és befektetési stratégiájától függ. A határidős pozíciókat azok lejáratáig bármikor le lehet zárni egy, a határidős ügyletben meghatározott mennyiségre vonatkozó olyan ellentétes irányú ügylettel, ami a lejárat előtt kerül teljesítésre. Ekkor természetesen az ellentétes irányú ügyletnél is felmerülnek az előző pontban felsorolt költségek.

Hogyan tehetek panaszt?

Amennyiben a termékkel kapcsolatban kérdése, panasa merülne fel úgy kérjük keresse a BÉT Információs Központját az info@bse.hu e-mail címen, a 1364 Budapest, Pf.: 24. levélcímen vagy a +36 1 429 6700 telefonszámon. Ezen felül a termék értékesítőjénél tehet panaszt az általa közölt panaszkezelési szabályzata szerint, illetve a Magyar Nemzeti Banknál Telefon: + 36 80 203 776, ugyfelszolgalat@mnb.hu, Levélcím: 1534 Budapest BKKP Postafiók: 777.

További fontos információk

A termékkel kapcsolatban további információkat talál a BÉT honlapján (www.bet.hu). Az egyes kontraktusok leírását a Terméklista, a BÉT által terhelt díjakat pedig a „Rendelkezés a Tőzsde által alkalmazott díjakról” tartalmazza. A termék kereskedéseinek feltételeit a BÉT Általános Üzletszabályzatának 5. Könyve (Kereskedési Szabályok) tartalmazza.